

Indhold

Forord	6	Faktaboks: Astma	41	Fakta: Fra nervesignal til bevægelse	81	Kapitel 7: Opvarmning og temperaturregulering	119	Springerknæ	151
Kapitel 1: Energi – kroppens energiforsyning	9	<i>Lungeventilationen</i>	42	Muskelfibersammensætning	85	Opvarmning	119	Træthedsbrud	151
ATP kroppens		<i>Iltens vej fra lungerne til blodet</i>	43	<i>Gradvis tilkobling</i>	86	Temperaturregulering	121	Forebyggelse af skader	151
universale energistof	9	Kredsløbet	44	<i>Forskellig fibertypefordeling</i>	87	Tilpasning til varme omgivelser	123	Kapitel 9: Doping	155
<i>ATP</i>	9	<i>Hjertet</i>	44	<i>Koncentrisk og excentrisk arbejde</i>	88	<i>Akklimatisering</i>	124	Definition af doping	155
<i>Respiration og kondition</i>	10	<i>Blodtryk</i>	47	Muskelstyrke	88	Tilpasning til kolde omgivelser	125	Epo – et naturligt hormonstof	157
<i>Anaerob energiproduktion</i>	11	Arterier og kapillærer	48	<i>Længdespændingskurve</i>	91	Kapitel 8: Kroppens bevægelser	129	Faktaboks: Regulering af epo	158
<i>Genopbygning af ATP med kreatinfosfat</i>	11	Vener	50	Kapitel 5: Styrketræning	93	Knogler og led	129	Epo – et glykoprotein	159
<i>Glykolyse</i>	12	Regulering af åndedrættet	50	Formål med styrketræning	93	Rygsøjlen	131	Effekt af epo	159
Fakta: Glykolyse	13	Tema: Træning i højderne	52	<i>Valg af øvelser og rækkefølge</i>	95	<i>Rygsøjlels bevægelser</i>	132	Bivirkninger	160
Fakta: Aerob energiproduktion		<i>Iltens partialtryk</i>	52	<i>Valg af belastning</i>	95	Hofteleddet	135	Kampen mod epo	161
– citronsyrecyklus	15	<i>Blodets iltbinding</i>	52	<i>Pauser og træningshyppighed</i>	96	<i>Hofteleddets bevægelser</i>	135	Fakta: Fire generationer af epo	162
Fakta: Elektrontransportkæden	18	Tilpasning til højderne	53	<i>Træning af maksimal styrke og bodybuilding</i>	97	Skulderen og skulderleddet	136	<i>Testmetode</i>	163
<i>ATP-regnskab</i>	19	Højdetræning	55	<i>Eksplionsstyrke og spændstighedstræning</i>	98	<i>Skulderleddets bevægelser</i>	137	Bloddoping	163
<i>Energiomsætning under løb</i>	19	Tema: Dykning og		<i>Spændstighed</i>	98	Albueleddet	138	<i>Blodpas</i>	164
<i>Iltgæld</i>	21	undervandssvømning	56	<i>Muskeludholdenbed</i>	99	<i>Albueleddets bevægelser</i>	138	Stimulerende stoffer og betablokkere	165
<i>Kroppens energilagere</i>	21	Fridykning	57	<i>Træningsplanlægning og superkompensation</i>	100	Knæleddet	139	<i>Clenbuterol</i>	166
<i>Respiratorisk kvotient</i>	22	Dykning med flasker, scuba diving	59	<i>Effekt af tung styrketræning</i>	101	<i>Bevægelser i knæled og ankelled</i>	139	<i>Anabole steroider</i>	166
<i>Kroppens energiforbrug</i>	23	Kapitel 3: Konditionstræning	63	<i>Øget proteinsyntese og flere satellitceller</i>	102	Bevægelsesanalyse		<i>Den anabole effekt</i>	167
Tema: Motion og kropsvægt	25	Konditionstræning for begyndere	64	Kapitel 6: Kost og fysisk aktivitet	105	for et smash i volleyball	140	<i>Større muskler og øget muskelstyrke</i>	167
Fakta: BMI	26	Træningseffekt på lunger og kredsløb	66	Kulhydrater	106	Analysen	140	<i>Bivirkninger</i>	167
Tema fortsat:		Konditionstræning for øvede	67	Fedtstoffer	108	Bevægelighedstræning	142	<i>Brug af stoffer i træningscenter</i>	169
<i>Kropskultur</i>	28	Anaerob tærskel	67	Proteiner	109	Træningsmetoder	144	<i>En glad eller sur smiley</i>	169
<i>De unge tyndfede</i>	28	Udholdenhedstræning	68	Vitaminer	111	Tema: Idrætsskader	146	Gendoping	170
<i>Motion og overvægt</i>	29	<i>Træningseffekt i musklerne</i>	68	Mineraler	111	<i>Akutte skader</i>	146	En vanskelig teknik	170
<i>Fat burner og sixpack</i>	30	Konditionstræning		Vand	112	<i>Muskelskader</i>	146	Gendoping – hvordan?	170
<i>Motionsanbefaling</i>	30	for viderekommende	69	Kostens betydning		<i>Knæskader</i>	146	<i>Knockout-gener</i>	172
Tema: Motion og sundhed	32	Anaerob træning	69	for præstationsevnen	113	<i>Ankelskader</i>	147	<i>Kontrol med gendoping</i>	172
<i>Motivation</i>	32	Træning og gener	70	<i>Optagelse af kulhydrater, glykæmisk indeks</i>	114	Faktaboks: RICE-princippet	148	Litteraturliste	173
<i>Det metaboliske syndrom</i>	34	Faktaboks: Muskeltræthed	71	<i>Opfyldning af glykogen-depoterne før en konkurrence</i>	115	Behandling af akutte skader	148	Stikord	174
<i>Risiko for diabetes og hjerte-kar-sygdomme</i>	34	Kapitel 4: Muskler	73	<i>Under konkurrencen</i>	116	Genoptræning	148	Foto- og kildeliste	176
<i>Musklerne styrer kroppens stofskifte</i>	35	Skeletmuskler	74	<i>Efter konkurrencen</i>	116	<i>Trin 1</i>	149		
Kapitel 2: Åndedræt og kredsløb	39	Skeletmusklernes opbygning	76	<i>Væske og energidrik</i>	117	<i>Trin 2</i>	149		
Luftvejene	39	<i>Nervesystemet styrer vores bevægelser</i>	78			<i>Trin 3</i>	149		
<i>Åndedrætsbevægelsen</i>	40	<i>Neuromuskulær kontrol</i>	79			<i>Trin 4</i>	149		
		<i>Motorisk enhed og det neurale drive</i>	79			Overbelastningsskader	149		
		<i>Aktivering af muskelcellen</i>	80			Betændelse i vævet	150		
						<i>Skinnebetsbetændelse</i>	150		